

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Εξ αποστάσεως Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνος: Κωνσταντίνος Μπίκος

Περίληψη εξ αποστάσεως επιμορφωτικού σεμιναρίου

***Τα παιδιά ως ευάλωτη ομάδα στις σύγχρονες
διαπολιτισμικές κοινωνίες:
Ζητήματα προστασίας των ανηλίκων***

Βόρειο Αιγαίο

Τίτλος Α' Θεματικού Κύκλου:

Τα δικαιώματα των παιδιών και οι παραβιάσεις τους

Τίτλος Β' Θεματικού Κύκλου:

Προβλήματα παραβατικότητας και θυματοποίησης στο διαπολιτισμικό σχολείο

Όλγα Θεμελή
Επίκουρη Καθηγήτρια Εγκληματολογικής Ψυχολογίας
Τμήμα Ψυχολογίας
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Στοιχεία επικοινωνίας:

themeli@psy.soc.uoc.gr

Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού παιδί θεωρείται κάθε ανθρώπινο ον μικρότερο των δεκαοκτώ ετών (0-18 χρονών). Η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού αποτελείται από ένα σύνολο άρθρων που στόχο έχουν την προστασία των βασικών δικαιωμάτων των ανηλίκων. Την έχουν υπογράψει 191 χώρες, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα. Αποτελεί έτσι από το 1992 νόμο του ελληνικού κράτους και αφορά όλα τα παιδιά που βρίσκονται στη χώρα ανεξάρτητα της φυλής, της εθνικότητας, της θρησκείας τους, κ.λπ..

Η σοβαρότερη μορφή παραβίασης είναι η κακοποίηση, καθώς υπολογίζεται πως κάθε μέρα χιλιάδες παιδιά κακομεταχειρίζονται κυρίως από τα μέλη της οικογένειάς τους. Η παιδική κακοποίηση μπορεί να είναι σωματική, σεξουαλική και συναισθηματική. Επίσης ένα είδος κακοποίησης είναι η παραμέληση των παιδιών και η εμπορική τους ή άλλη εκμετάλλευση. Χαρακτηριστικά της κακοποίησης είναι η επανάληψη και η συχνότητα. Δυστυχώς, επειδή συνήθως γίνεται μέσα στο σπίτι από πρόσωπα που φροντίζουν το παιδί, η κακοποίηση σπάνια αποκαλύπτεται. Οι συνέπειές της είναι οδυνηρές και συχνά επηρεάζουν τον ανήλικο σημαντικά και στην μετέπειτα ζωή του. Ο εκφοβισμός αποτελεί επίσης μια μορφή βίας (σωματική, λεκτική ή ψυχολογική), από ένα άτομο ή μία ομάδα ατόμων προς άλλον ο οποίος δεν είναι σε θέση να υπερασπιστεί τον εαυτό του. Η διάρκειά της εκφοβιστικής συμπεριφοράς μπορεί να είναι σύντομη ή ακόμα και μακροπρόθεσμη. Οι συνέπειες για το θύμα είναι σημαντικές και σε πολλαπλά επίπεδα. Στο σημερινό σχολείο μιας διαπολιτισμικής κοινωνίας ο ρόλος του δασκάλου αποκτά ιδιαίτερη αξία και σημασία καθώς θα κληθεί να αντιμετωπίσει σχετικά περιστατικά. Επιπρόσθετα, πέρα από την απόκτηση εξειδικευμένης γνώσης για την αντιμετώπιση περιστατικών θυματοποίησης και παραβατικότητας, σημαντική είναι η προσπάθεια ευαισθητοποίησής του σε θέματα διαφορετικότητας και κοινωνικού αποκλεισμού. Τέλος αποτελεί επιτακτική ανάγκη η προσπάθεια κατανόησης των αναγκών και των προβλημάτων των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων και αναθεώρησης στερεοτυπικών μορφών σκέψης και συμπεριφοράς.

Βιβλιογραφία

- Αγάθωνος - Γεωργοπούλου, Ε. (1991). *Κακοποίηση και Παραμέληση Παιδιών*. Εκδ. Γρηγόρης
- Γιωτάκος, Ό & Τσιλιάκου, Μ. (2008). *Ο κύκλος της κακοποίησης*. Εκδ, Αρχιπέλαγος
- Γιωτάκος, Ό & Τσιλιάκου, Μ. (2008). *Ο κύκλος της κακοποίησης*. Εκδ, Αρχιπέλαγος.
- Γιωτάκος, Ό & Πρεκατέ, Β. (2006). *Σεξουαλική Κακοποίηση*. Ελληνική Εταιρία Μελέτης και Πρόληψης της Σεξουαλικής Κακοποίησης . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Θεμελή, Ό. (2010). *Επιμόρφωση Εκπαιδευτών και Στελεχών για Ευάλωτες Κοινωνικά Ομάδες (Εκπαιδευτικό. Υλικό)*. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων / Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης/ Ι.Δ.Ε.Κ.Ε. Αθήνα: ΙΔΕΚΕ
- Ινστιτούτο Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης (Ι.Κ.Π.Α.) – Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού (2007). *Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο για την εξάλειψη της σωματικής τιμωρίας των παιδιών*. Αθήνα: Ι.Υ.Π
- Νικολαΐδης, Γ. & Σταυριανάκη, Μ. (2010), *Βία στην Οικογένεια – Τεκμηριωμένη Πρακτική και Τεκμήρια από την Πρακτική*. Αθήνα: Εκδόσεις ΚΨΜ,
- Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (2006). *Πρόληψη Παιδικής Κακοποίησης: Οδηγός Δράσης και τεκμηρίωσης*.
- Rigby, Κ. (2008). *Σχολικός Εκφοβισμός – Σύγχρονες Απόψεις*. Αθήνα, Εκδ. Τόπος